

Den historiske udvikling i marginalskatte betyder mindre samspilsproblem for nuværende pensionister – i samme omfang som det ekstra pensionsfradrag gør for kommende

Samspilsproblemet opstår som følge af stor forskel mellem skatteværdien af fradraget for pensionsindbetalinger og summen af indkomstskat og aftrapning af pensionstillægget.

Høj sammensat betaling af pensionsudbetaling er derfor ikke nødvendigvis ensbetydende med at have et samspilsproblem. Mange af de nuværende pensionister, der får aftrappet pensionstillægget, har sparet op til pension med langt højere skatteværdi af pensionsindbetalinger, end de fremtidige pensionister kan se frem til. De nuværende pensionister har derfor typisk ikke et samspilsproblem af nær samme omfang som de kommende pensionister kunne forvente uden skatteaftalerne.

- En folkeskolelærer har således oplevet et fald i skatten på mere end 20 pct.point fra indbetalings- til udbetalingstidspunktet, jf. figur 1 nedenfor.
- LO-arbejderen har tilsvarende fald på mellem 7 til 16 pct.point
- En deltidsansat kasseassistent har kun oplevet væsentligt fald i marginalskatten i forhold til udgangspunktet i 1994, men vil typisk ikke have sparet nok op til at blive omfattet af aftrapning af pensionstillægget
- De nuværende pensionisters opsparing er hermed blevet beskattet væsentligt mere lempeligt end de nuværende pensionsopsparende kan forventes at blive, selv inklusiv det nye pensionsfradrag. Der er derfor ikke behov for at lempe modregningen for de nuværende pensionister.

Nedenfor er gennemgået baggrunden for de store forskellen i skatten ved indbetaling og udbetaling for de nuværende pensionister. Det kan sammenfattes ved:

- Skattereformerne siden starten af 1990'erne har haft fokus på sænke marginalskatten
- Det er i første række sket ved at afskaffe mellemskat med virkning fra 2010, men også satsnedsættelsen har haft betydning
- Forhøjelserne af topskattegrænse frem mod 2022 har betydet, at almindelige lønmodtagere i modsætning til i 1990'erne typisk ikke længere betaler topskat
- Kun ca. 10 pct. af de skattepligtige betaler topskat nu mod ca. 15-20 pct. i starten af 1990'erne

07.03.2018

Forsikring & Pension
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf.: 41 91 91 91
Fax: 41 91 91 92
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Peter Foxman
Chefkonsulent
Dir. 41 91 91 28
pfo@forsikringogpension.dk

Sagsnr. GES-2008-05574
DokID 355966

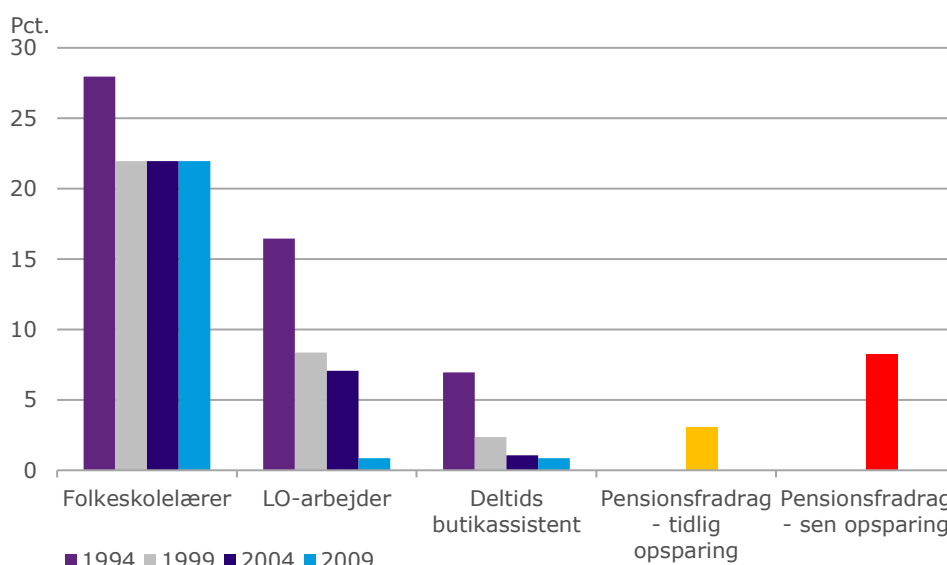
Stor forskel i marginalsakten ved indbetaling og udbetaling har gavnet de nuværende pensionister

I 2016 modtog ca. 55 pct. af de 70-årige pensionister en løbende udbetaling fra en pensionsordning. Af disse betalte 96 pct. alene bundskat. I 2001 betale ca. 63 pct. disse mellemskat, og 32 pct. også topskat. Det betyder, at skatteværdien af deres pensionsindbetalinger var på ca. mindst 45 pct., og for knap en tredjedels vedkommende på knap 60 pct.

Det er forskellen i skatteværdien af fradraget for pensionsindbetalingen og den samlede beskatning inkl. aftrapningen af pensionstillægget af udbetalingen, der skaber samspilsproblemet. Når den samlede beskatning af udbetalingen ligger noget over værdien af fradraget, kan pensionsopsparing blive til en dårlig forretning. Men omvendt reduceres samspilsproblemet betydeligt, hvis skatteværdien af fradraget er højere end den skat, der skal betales af udbetalingen. Man kan sige, at det giver plads til, at pensionstillægget kan aftrappes uden at fjerne gevinsten ved at spare op. Det betyder også, at man ikke kan sættes lighedstegn mellem aftrapning af pensionstillæg og samspilsproblem.

Langt de fleste af de nuværende pensionister med pensionsudbetalinger, der overstiger bundfradraget på 71.000 kr. før aftrapningen af pensionstillægget sætter ind, har sparet op med langt højere skatteværdi af pensionsindbetalingerne end i dag. Det betyder, samspilsproblemet er væsentligt lavere for denne gruppe end det, som de fremtidige pensionister kan imødesee uden pensionsaftalerne. Det understøttes af figur 1 nedenfor, der viser forskellen med skatteværdien af indbetalingen på forskellige tidspunkter for 3 forskellige familietyper med almindelige indkomster.

Figur 1 Forskel mellem skatteværdi af indbetaling og skat på bundskatniveau i 2018 for 3 familietyper

Folkeskolelæreren har en løn, der er 20 pct. højere end LO-arbejderens. Der betyder, at vedkommende har betalt topskat i alle årene 1994-2009. Hermed er

skatteværdien af indbetalingen mindst 22 pct. højere end bundskatteniveauet i 2018. Det er langt over de ca. 8 pct.point, som pensionsfradraget forhøjes med for opsparing 15 år eller tidligere før pensionsalderen. Folkelæreren har derfor ikke samspilsproblem og opsparingen har været en god forretning, jf. også figur 1.

Forsikring & Pension

Sagsnr. GES-2008-05574

DokID 355966

LO-arbejderen har haft skatteværdi på mellemskatteniveau, og har derfor haft en skatteværdi, der i en stor del perioden har ligget 7 til 16 pct.point over bundskatteniveauet i 2018. Det er mindst på niveau med det høje, ekstra pensionsfradrag.

Den deltidsansatte med løn på ca. 55 pct. af en LO-arbejder har haft skatteværdi af indbetalingen på laveste niveau i hele opsparingsperioden. Her er skatten dog også faldet. Men det er kun i 1994 og tidligere, at forskellen i skatteværdi har været på niveau med det ekstra fradrag, som pensionsfradraget giver. Til gengæld vil personer med så lav indkomst typisk ikke have sparet tilstrækkeligt op til, at de kommer ind i aftrapningen af pensionstillægget.

Konklusionen er således, at hovedparten af de fuldtidsbeskæftigede, som nu er (70-årige) pensionister, har haft mindst lige så stor gavn af det historiske fald i marginalskatte, som fremtidens pensionister får af de forhøjede pensionsfradrag. Deltidsbeskæftigede, som ikke i samme udstrækning har fået fordel af faldet i marginalskatte, har typisk en mindre pensionsudbetaling, som ikke udløser modregning.

Baggrunden for udviklingen i marginalskatte siden 1994

Marginalskattesatserne er faldet kraftigt siden 1994. Marginalskatten på højeste niveau er faldet med ca. 13 pct.point siden 1994, mens marginalskatten på mellemste niveau er faldet med næsten 16,5 pct.point. I bunden er faldet på næsten 7 pct.point. Det skyldes, at fokus i en række af skattereformerne i perioden netop var at sænke marginalskatte. Særligt bemærkelsesværdigt er det, at det mellemste skattetrin helt blev afskaffet fra og med 2010, jf. figur 3 nedenfor.

I samme tidsrum er grænserne for, hvornår de progressive skatter sætter ind, hævet betydeligt. I 1994 satte topskatten ind, når indkomsten var ca. 10 pct. højere end den typisk LO-løn. I 2022 vil det kræve en indkomst, der er næsten 50 pct. højere end LO-lønnen. Mellemskatten satte ind ved et niveau svarende til 60 pct. af LO-indkomsten, og voksede til 90 pct. inden afskaffelsen af mellemskatten påbegyndtes, jf. figur 4 nedenfor.

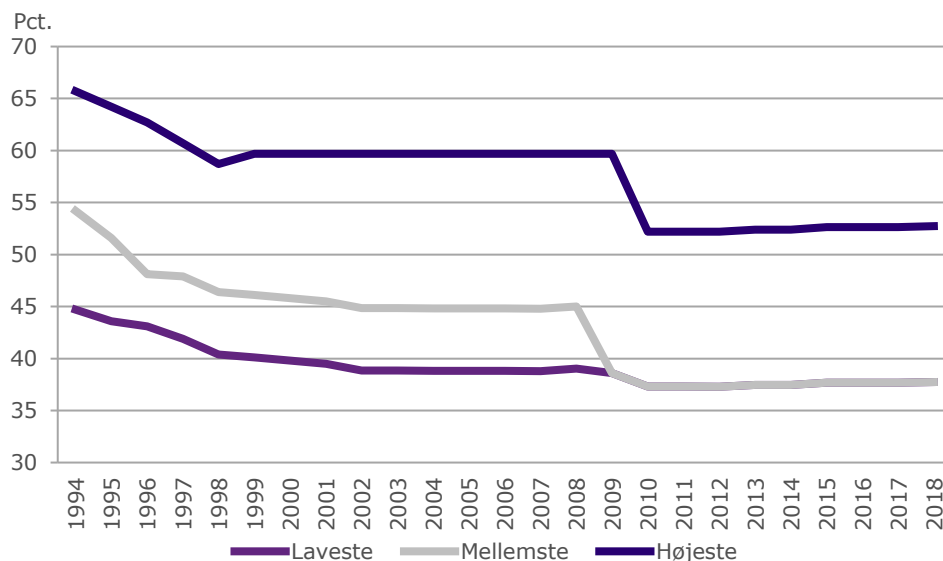
Det kan også aflæses i udviklingen i andelen top- og mellemskatteydere, der er falder kraftigt i perioden, jf. figur 5 nedenfor.

Figur 2 Udvikling i marginalskat for personlig indkomst

Forsikring & Pension

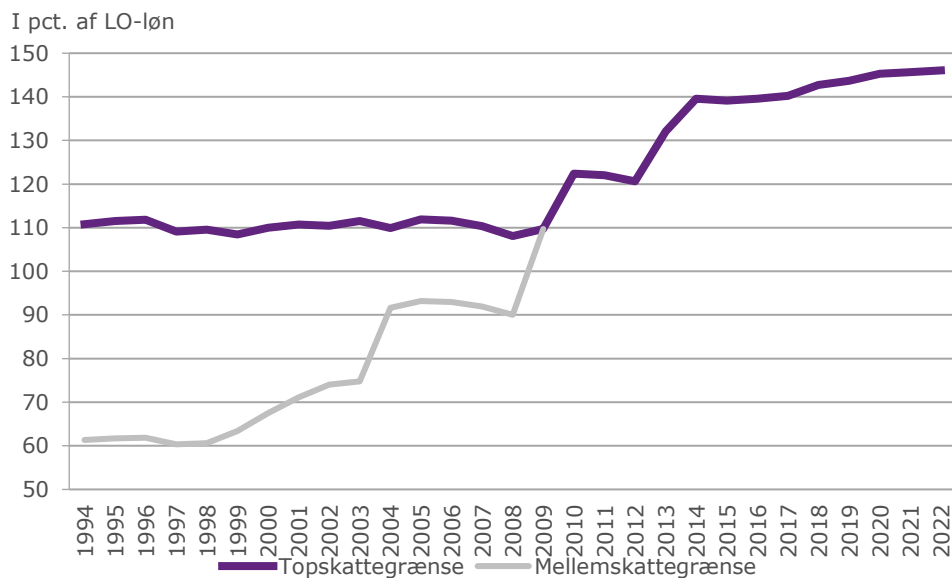
Sagsnr. GES-2008-05574

DokID 355966

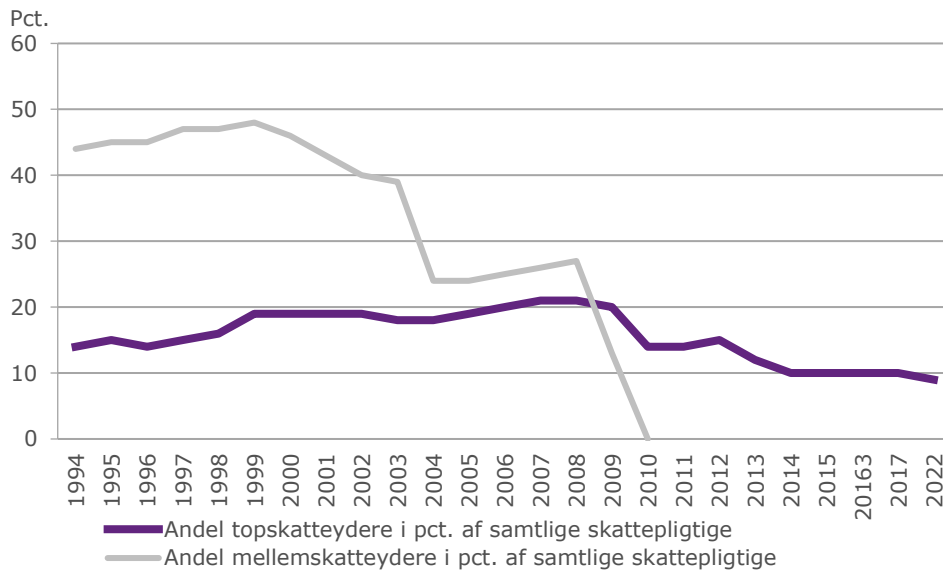
I 1994 satte topskatten ind ved en indkomst, der var ca. 10 pct. højere end en LO-arbejders løn. Det er vokset til næsten 50 pct. i 2018. Mellemskatten satte allerede ind, når lønnen var ca. 60 pct. af LO-arbejderens løn. Det voksede til 90 pct. i 2004, hvorefter bundfradraget blevet hævet kraftigt som led i afskaffelsen af mellemskatten. Bundfradraget i mellemskatten kunne overføres mellem ægtefæller.

Figur 3 Udvikling i top- og mellemskattegrænse i pct. af typisk LO-løn

Det kan også aflæses i udviklingen i andelen af top- og mellemskatteydere:

Figur 4 Udvikling i andel top- og mellemskatteydere. 1994-2022

Op imod 50 af samtlige skattepligtige betalte mellemskat i 1994, hvilket dog faldt til ca. 40 pct. i takt med at mellemskattegrænsen forhøjedes. Andelen med top-skat var på ca. 15-20 pct. frem til 2013, hvorefter forhøjelserne af topskattegræn-sen har reduceret andelen til 10 pct.